

בכל מערבין פרק שלישי עירובין

לו.

עין משפט
נר מצוה

א [מיי] פכ"ו מהל' שבת
הל' א טור אור"ח ס' שטן:
עט ב ג מיי פ"ו מהל'
עירובין הלכה טו
טו"ש"ע א"ח ס' שלד סעיף
א וס' טט סעיף ו:
פ ד ד ה מיי שס הלכה
טז טור שו"ע א"ח ס'
שפו סעיף ט:

רבינו חננאל (המשך)

[illegible]

ט) **הכא** בשתי בתי עדים. דר' מאיר לית ליה אוקי מרי צהדי תרי כו' אע"ג דנפרק שני דכסוצות (דף כ.) אמרינן אוקי מרי צהדי תרי * אפילו דלוריינתא הכא שאני דהשטא ודאי טומאה היא: **אדרבה** העמד מקוה ע" חזקתו. הוה מנ"י לשנוי הרי חסר לפניך כדאמר פר' קמח דנדה (דף כ:): אלח דלח מיירי הכא בזמקוה שנמדד ונמנח חסר: **במקוה** שלא נמדד. וא"ת והא ר"י וס' מטמא אפילו טהרות אס' נגע צבן דלענין דאמרינן ליה זיל טבול אפילו ר"מ מודה * כדאמרינן גבי ספק טומאה בראשית הרבים וא"כ אדרבה נימא אוקי טהרות על חזקתו ו"ל דבספקא דרבנן כ' הכא לא אמרינן זיל טבול לרבי מאיר ופליגי אגבדא אי צעי טבילה אכל טהרות מודה רבי יוסי דלא מטמאין וכן איתא בזמכת מקואות (פ"ג משנה ב) * דקמני ורבי יוסי מטמא * ספק ליתמא טמא לטמא אחרים טעור:

אבר עירב בתרומה ספק ממאה
 ספק מהורה. כגון שהיו צ'
 ניצורין לפניו אחד היה תרומה ממאה
 ואחד היה תרומה טהורה ועירב
 באחד מהן דליכא חזקה כלל:
ספק גרמעי. נראה כפ"ה בלשון
 שני נדמעו טבל בחולין ולא
 כסתם דלמיע שפשה"ס חלל לשון
 ראשון שפירש נדמעו תרומה בחולין
 ואחיה כסומכוס אין נראה דהא
 קתני צברייתא למערבין בתרומה
 ודוחק לומר דמייירי בתרומה לכהן:
מא' שגא. ואם תאמר והא רבא
 גופיה קאמר בסמוך זאת
 אומרת סוף היום קונה עירוב ואם
 סוף היום קונה עירוב תאמיא ליה
 נתמן פסיר ואמאי קומביעילי דרב
 מאי שגא ויש לומר דע"כ דרבא אית
 ליה דתחלת היום קונה עירוב דהא
 פסיק בריש צ"ה (דף ד':) כרב לאמר
 נולדה בזה אסורה בזה וטעמא דרב
 משום הכנה ומנא דאית ליה הכנה
 סבר תחילת היום קונה עירוב
 כדמוכח בפירקין (דף נא':) ורבא לאמר
 זאת אומרת סוף היום קונה עירוב
 אליבא דברייתא קאמר וליה לא ס"ל:
 דאי

א"ל ל' לבי תיכול עליה כורא דמלח' היום חול ולמחר ליה קדושה היום קדש ולמחר חול מספיקא לא פקעא תנן התם ' לגין טבול יום שמלאו מן החבית של זה תרומת מעשר לכשתחשך דבריו קיימין ואם אמר כלום אמר רבא זאת אומרת סוף היום קונה עירוב דא'

ספק מבעוד יום נתקנו ספק משחשירה נוקמינהו נמי אחזקה קמיימא
היה ונדמעו והאי תנא סבר לה כסומכוס דאמר (לעיל דף כו:) אין מערבין
ו. עירוב. ל"א נדמעו שנפל לתוכן טבל דלא חזי אפילו לכהן: עירובי לי
ול תרומה עסקינן דאי בחולין חולין טמאין מותרין הן דלאו כל אדם
למלא אפילו ר' יוסי. לא מכשר במתני' אלא משום דאי טהורה היא הא
א לא דאמר אוקמא אחזקה: אבל הכא לא ידע. הי ניהו סעודתו: בעינן
זוי דבשלמא מתני' סעודה הראויה הואי השמטא הוא דליתיליד בה
קדש ועירב שלוחו א: מהו דאזיל וצין השמטא ספק הוא תישיש
לדא חמירינהו הכי: היום סהא קדש ולמחר סהא חול. על מנות שיבי
עירוב או לא: ומאי שנא. הא צין השמשות ספיקא הוא מאי שנא הכא
של מלח על דבר זה ותתנהו לי אומר לך טעמו: היום חול ולמחר
ממילתיה קמיימא וכן סיפא: של מעשר. ראשון שהיה עדיין טבל
ואפילו לכהנים ולא חזי לעירוב ולגבי לגין טבול יום צעודו טבל לא
מזרומה שלא הורמה ואמר הרי זו שבלגין תרומת מעשר על החצית
ומה טהורה: ואם אמר עירוב לי בגלין זה לא אמר כלום. והאיל וכי
הואו סוף היום של ע"ש: קונה עירוב. וסוף היום אכתי טבל הוא:
דאי

דאָי

דקונה עירוב, והנה סוף היום טבל טבול לתרומת מעשר היה ואין מערבין בטב

רַבָּא אָמַר. גְּזִי נֹגַע בְּאֶחָד נִמְי אֶפְּלִי יֵשׁ שְׁנֵי כִּתְי עֵינִים חֲלוּקוֹת אַחַת
אֲוֹמֶרֶת קוֹדֶם שָׁנַע בּו מֵת וְאַחַת אֲוֹמֶרֶת עֲכָשְׁי מֵת הוּי נִמְי ר"מ
מִטְהָר וְאֶפְּלִי הִבִּי לֹא חִיקְשִׁי: **הָפֵס פְּרִי חֻקִּי.** וַיִּנְהֹר לָטֶהָר וּמִשּׁוֹם
הִבִּי אֲזִלְיִן לְקוּלָּא דְּאֻקִּי תְּרִי לְבַדְדִּי תְּרִי וְהַעֲמַד מֵת עַל חֻקְמוֹ
רַאשׁוֹנָה כָּל הַלֵּילָה וְחִי הוּא וְעוֹד
וְהַעֲמַד נֹוֹגַע עַל חֻקְמָא רַאשׁוֹנָה
וְעַתְּהוּ הִי: **כִּפְּלָא.** בְּמַתְנִיתִין חֲדָא
חֻקָּה הוּא דְּלִיכָא לְמִמַּר הַעֲמַד
תְּרוּמָה עַל חֻקְמָה וּמִשּׁוֹם חֲדָא חֻקָּה
לֹא מִרְעִינן סְהַדִּי הִלְכָּךְ אֲזִלְיִן
לְחֹמְרָא: **קִשְׁי דְּר' יוֹסִי.** דְּבִרְיִיתָא
דְּקַמְי בְּסַפֵּק טַבֵּל וּבְסַפֵּק לֹא טַבֵּל
וּבְטוּמָא דְּרַצְנָן אַחַל אֲזִלְיִן כו' וְרַבִּי
יוֹסִי מַטְמָא וּמַתְנִי קַמְי סַפֵּק עִירֻב
כֶּסֶר וְאֶפְּלִי תַחֲמוּמִין דְּרַצְנָן חִיקְשִׁי:
אֲזִלְיִן יוֹשֵׁ לֵב טוֹבָה מִן כְּבוֹדָה דְּקַמְי:

חזקתו ואימא לא א"מ
על חזקתו ואימא לא א"מ
תניא א"מ ב"בד אמר ר' ר
עירב בתרומה ספק
ספק משחשיכה נטמא
מבעוד יום נתקנו ספק
הוא ספק עירוב כשר
ספק טהורה ספק ט
נתקנו ספק לא נתק
כשר מאי שנא תרומה
על חזקתה ואימא פ
העמוד טבל על חזקתה
תימא ספק מבעוד י
ספק מבעוד יום נה
נרמעו בעא רב שמו
הונא היו לפניו שת
ואחת טהורה ואמר
מקום שהיא מהו תי
לר' יוסי תיבעי לר"מ
התם דליכא טהורה
או דילמא אפילו לר
התם דאם איתא דה
הכא הא לא ידע לה א
לרבי מאיר א"מ ב"ע
יום וליכא בעא מיניה
היום חול ולמחר קד

משהיה נקנו. ולא קנה עירוב
בדעתן נמתי' [נא]. אבל לא נטעל ולקמן
פריך בזהי מה חוקת כשרות איכא
דמכשר רבי יוסי דהא איכא למימר
העמד טבל על חוקתו: **ספק עמא**
ספק טהור. דקודם שהניחה שם
נוול לה ספק ולא היה שם חוקת
הכשר עירוב מעולם: **מאי שנה**
סכומה דהא חפץ חינוך יום

יִשְׁמַח סֶפֶק מִשְׁחֵשֶׁה דְּמַכְשׁ ר' יוֹסִי מִשּׁוֹם חֻקָּה קִמְיִיתָ: פִּיּוֹת:
דְּטַבֵּל הוּא וְלִפְסוֹל: נִדְמַעו. חוֹלִין הוּא מַעֲיָקָה מִתּוֹקְנִין וּנְפִלָה בְּהֵן תִּחַ
לְיִשְׂרָאֵל בְּתִרְמוֹהֶה הִלְכָּךְ אִם מִצַּע"י נִדְמַעו אַע"ג דְּחֹזִי לְכַהֲנִים אִין עֵינִי
נְטִיבוֹהֶה בְּלֵךְ מָקוֹם שִׂיחִי. וְהִנְחִיחֹם שְׂמִיחִין יַחַד בְּסוּף תַּחֲסוֹם. וּבִצְרִיכֹם
אוֹכֵל חוֹלִין בְּטִירָה: דְּלִיכָא טִירָה. וְדִלִּית דְּשִׁמְא מִצַּע"י נְטִמָּתָ: אוֹ
יֵדַע לֵה הִיכָא הִיא וְחֹזִי הִיא סְעֻדָּתוֹם סֶפֶק טוֹמָאֶה לָא מִיפִּי
סְעוּדָה רַחֲוִיחֶה מְצִי. וְיֹלֵדָא. וְאִין עִירְבוּ בְּלֹשׁ דְּלִפְלִין חֲמֵר גַּל לָא
סֶפֶק: כִּכְר וּו' כִּכְר עַל כִּכְר אֲחַת צַע"ש הֵיכָא חוֹל וְלִי וְלִי וְלִי וְלִי
דִּילְמָא קוֹדֵם קִנְיִית עִירְבוּ חֵל עֲלֵיהֶה קִדְשָׁא וְאִין מַעֲרִצִין בְּהַקְדָּשָׁא
בְּצִית מִהוּ מִי אֲמַרִּין כִּי מִטָּא בִּין הַשְּׁמֹשׁוֹת נִפְק לִיָּה מִקְדוּשָׁתִּיהָ וְקִנְיִ
לְקוֹלָא וְהִכָּא לְחוּמָרָא: לִי סִיבּוֹל עַל כּוֹרָא דְּמִינָחָא. לְכַשְׁמַדּוֹד כִּי
קִדְשָׁא. וּבִין הַשְּׁמֹשׁוֹת דְּקִנְיִית עִירְבוּ סְפִיקָא הוּא וּמִסְפִּיקָא לָא תִּפְקִי
שְׁלָא הַפְּרִישׁ הִלּוּ מִמֶּנָּה תְּרוּמַת מַעֲשֵׂר וְהִי הוּא בְּצִיתָה בְּעוּדוֹ טַי
פִּסְלִי דְּטֻבּוֹל יוֹם מוֹתָה בְּנִיגְעָה לְחוּלִין וְלִמְעַשֵּׂר וְאַע"ג דְּפִתְחִיא בְּטַי
לְכַשְׁמַדּוֹד וְעִירְבוּ שְׂמֹשׁ שְׂמֹשׁ שְׂמֹשׁ שְׂמֹשׁ שְׂמֹשׁ שְׂמֹשׁ שְׂמֹשׁ שְׂמֹשׁ שְׂמֹשׁ
מִטָּא בִּין הַשְּׁמֹשׁוֹת אֲחֵתִי טַבֵּל הוּא: סוּף הַיּוֹם. תַּחֲלִילַת בִּין הַשְּׁמֹשׁוֹת

א"ר יוסי אפילו ספיקא טמא, אבל בעירוב תחומין דרבנן ניהו. אי [בעית] תימא הא ידידיה

(א) ס"א לחומרא, (ב) [לנקמן
נט. סוטה ל: (ג) [מוספתא
ספ"ב, (ד) [לנקמן ע"ב ודף
לח: (ה) שבת ד. חולין יב.
קידש, (ו) [טבול יום פ"ד
מ"ד, (ז) פי' כדים,
(ח) בס"א: כלומר, (ט) שיין
לדף הקודם, (י) [ז"ל אבל
ספק ליטמא ולטמא אחרים
טהור],

הגהות הב"ח

(א) גבו' ואיבעצט אימא
לא קשיא הא דידיה:
(ב) רש"י ד"ה שבת נמי
וכו' במס' סוטה. י"ב דף
כו: ובגמ' שם דף ל ע"ב:
(ג) ד"ה העמד טמא וכו'
תחוס צימו ואימור לא:

גליון הש"ס

גב' קסבר ר"י תחזיק
רדבנן. עין הנה אשכנז
ספק
עשיוני?
תוס' ר"ה הבא. אפי'
בדאורייתא. ק"ל המס
באתרין ק' לענין חנות
לנדאורייתא כלמא מרי
דנאן אורי אחרק אלל
חאטורי אלא אחרק
ותרי ספיקא דרגנן הייט
דנאן הממירי דלא
בא בטר חזק. ועי'
כמות דף כו: בתוס' דס'
הכא בתמורה ררגנן וס'
הכא ותר אורי אחרק
דכאמיוס מנאג' דס'
ותורלו. דמ"מ המנאג'
דאורייתא דס'
דלפי' דאורייתא אורי
אחרק אפי' אלא אלא
שמתנא ספ' דכא רכא
דס' ל' צימנא דף אל. מרי
ותרי ספק דאורייתא
לנדאורייתא דס' אחרק
אורי אחרק וז"ע:
ר"ה בבהוק
ברבנרין גבי ספק
בדאורייתא ברה"ח עי' רע"ג
דף אל ע"צ: בא"ר דאורייתא
ור"מ מנאג' ספק
לישטא מנאג' לישטא וכו'.
אורי לומר כל שיש ספק
חוקק עומדא עלגוס אורי
בחוקק עי' שיער אורי
טור אורי ספק לישטא
ולעמא חזק כ"ז:

מוסף רש"י

לכי תיכול עליה כורא
דמלחא. צנדיחותא אהדר
ליה, כשמתדוד לי כור של
מלח אומר לך טעמו של
דבר (שבת ד. ובע"ז חולין
יב. וק"ב). לישראל אחרינא
לכשתאכל עליה כור של
מלח לא תוכל להשוותם זו
לזו (שבת ד.).

רבינו חננאל

ופירק רבא פירוק אחר.
 הנה תרי חזקי לקולא.
 חדא העמד על חזקתא
 ואימור לא היה מות אורתה
 שעה שנזעב. ב. שניה
 העמד טהור על חזקתה
 ואימור לא נטמא (א).
 [והנה] אמרין ספיקין
 טמא, דאדרבה העמד
 בברא על חזקתו ואימור
 לא עירב כסודיה
 הראויה. קשיא דר' יוסי
 אררי יוסי. קשיא במתני
 תנאי ספק עירב [כשר]
 והתם בברייתא תנאי ספק
 טומאה (כשר) [טמא].
 ופירקין שאני טומאה
 דאפילו טומאה קלה
 לה עירב מן התהור. לפי

(א) נראה דחסר כאן וי"ל והבא חדא חזקה לקולא דהעמד תרומה על חזקתה ואימור לא נטמאת ולכן אמרין וכו'. (ב) נראה דז"ל מאי חיבא למימר שמה נטמא מצעוד יום לא אחי שמה ומוציא מידי ודאי.